

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 9 lipca 2015 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Rolnictwo — Wspólna organizacja rynków — Banany — Rozporządzenie (WE) nr 2362/98 — Artykuły 7, 11 i 21 — Kontyngenty taryfowe — Banany pochodzące z państw AKP — Nowy podmiot gospodarczy — Pozwolenia na przywóz — Nieprzenaszalny charakter praw wynikających z niektórych pozwoleń na przywóz — Praktyka stanowiąca nadużycie — Rozporządzenie (WE) nr 2988/95 — Artykuł 4 ust. 3

W sprawie C-607/13

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Corte suprema di cassazione (Włochy) postanowieniem z dnia 10 lipca 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 listopada 2013 r., w postępowaniu:

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Dogane,

Komisja Europejska

przeciwko

Francescowi Cimminowi,

Costantinowi Elmiemu,

Dilettowi Nicchiemu,

Vincenzowi Nicchiemu,

Ivowi Lazzeriemu,

Euclide'owi Lorenzonowi,

Patrizii Mansutti,

Mauriziowi Misturellemu,

Mauriziowi Momessowi,

Mirjam Princic,

Marcowi Raffaellemu,

* Język postępowania: włoski.

Gianniemu Vecchiemu,

Marcowi Malavasiemu,

Massimowi Malavasiemu,

Umbertowi Malavasiemu,

Carlowi Mosce,

Luce Nicolemu,

Raffaelli Orsero,

Raffaellowi Orserowi,

Erminii Palombini,

Matteo Surianowi,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, K. Jürimäe (sprawozdawca), J. Malenovský, M. Safjan i A. Prechal, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

sekretarz: L. Carrasco Marco, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 listopada 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu E. Lorenzona, P. Mansutti, M. Misturellego, M. Momessa, M. Princic, M. Raffaellego oraz G. Vecchiego przez P. Rovattiego, avvocato,
- w imieniu E. Palombini przez W. Viscardiniego oraz G. Donà, avvocati,
- w imieniu M. Suriana przez R. Bettiola oraz B. Cortese, avvocati,
- w imieniu R. Orsero przez F. Munariego, R. Dominiciego oraz U. De Lucę, avvocati,
- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, wspieraną przez A. Collabollettę, avvocato dello Stato,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez B.R. Killmanna oraz P. Rossi, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 5 lutego 2015 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 11 i 21 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2362/98 z dnia 28 października 1998 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 404/93 w odniesieniu do przywozów bananów do Wspólnoty (Dz.U. L 293, s. 32), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1632/2000 z dnia 25 lipca 2000 r. (Dz.U. L 187, s. 27) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2362/98”), jak również art. 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Ministero dell'economia e delle finanze (ministerstwem gospodarki i finansów), l'Agenzia delle dogane (organem celnym) i Komisją Europejską a przedstawicielami prawnymi spółek będących importerami bananów pochodzących z krajów Afryki, Karaibów i Pacyfiku (zwanym dalej „krajami AKP”), jak również z państw trzecich, do Unii Europejskiej, wśród których są SIMBA SpA (zwana dalej „SIMBA”) i Rico Italia srl (zwana dalej „Rico Italia”), w przedmiocie kwoty należności celnych, które zostały nałożone na te spółki w następstwie wspomnianych przywozów.

Ramy prawne

Rozporządzenie (EWG) nr 404/93

- 3 Tytuł IV rozporządzenia Rady (EWG) nr 404/93 z dnia 13 lutego 1993 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku bananów (Dz.U. L 47, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającym i uchylającym niektóre rozporządzenia (Dz.U. L 160, s. 80) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 404/93”), brzmi „Wymiana handlowa z państwami trzecimi”. Artykuły 16–20 rozporządzenia nr 404/93, które znajdują się w tym tytule IV, regulują kontyngenty taryfowe mające zastosowanie do bananów pochodzących z państw trzecich.
- 4 Artykuł 16 tego rozporządzenia stanowi:

„Artykuły 16–20 niniejszego tytułu stosuje się wyłącznie do świeżych produktów objętych kodem CN [ex 0803 00 19].

Dla celów niniejszego tytułu:

- 1) »tradycyjny przywóz z krajów AKP« oznacza przywóz do [Unii] bananów pochodzących z państw wymienionych w załączniku do niniejszego rozporządzenia do granicy 857 700 ton (waga netto) rocznie; banany te określane są jako »tradycyjne banany z krajów AKP«;
  - 2) »nietradycyjny przywóz z krajów AKP« oznacza przywóz do [Unii] bananów pochodzących z krajów AKP, ale nieobjętych definicją 1; banany te określane są jako »nietradycyjne banany z krajów AKP«;
  - 3) »przywóz z państw trzecich poza krajami AKP« oznacza banany przywożone do [Unii] pochodzące z państw trzecich innych niż kraje AKP; banany te określane są jako »banany z państw trzecich«.
- 5 Artykuł 18 owego rozporządzenia przewiduje:

„1. Co roku na przywóz bananów z państw trzecich i nietradycyjnych bananów z krajów AKP otwiera się kontyngent taryfowy w wysokości 2 200 000 ton (waga netto).

Przywóz bananów z państw trzecich w ramach kontyngentu taryfowego podlega opłacie celnej w wysokości 75 [EUR] za tonę, natomiast przywóz nietradycyjnych bananów z krajów AKP jest wolny od opłat celnych.

2. Co roku na przywóz bananów z państw trzecich oraz nietradycyjnych bananów z krajów AKP otwiera się dodatkowy kontyngent taryfowy w wysokości 353 000 ton (waga netto).

Przywóz bananów z państw trzecich w ramach dodatkowego kontyngentu taryfowego podlega opłacie celnej w wysokości 75 [EUR] za tonę, natomiast przywóz nietradycyjnych bananów z krajów AKP jest wolny od opłat celnych.

3. Przywóz tradycyjnych bananów z krajów AKP jest wolny od opłat celnych.

[...]”.

6 Artykuł 19 ust. 1 tego samego rozporządzenia stanowi:

„Kontyngenty taryfowe wskazane w art. 18 ust. 1 i 2 oraz przywóz tradycyjnych bananów z krajów AKP są zarządzane zgodnie z metodą opartą na uwzględnianiu tradycyjnych przepływów handlowych (»tradycyjni/nowi«).

[...]”.

Rozporządzenie nr 2362/98

7 Motywy 6, 8, 10 i 14 rozporządzenia nr 2362/98 mają następujące brzmienie:

„(6) Część kontyngentów taryfowych oraz kontyngentów tradycyjnych bananów AKP należy zarezerwować dla nowych podmiotów gospodarczych; ten całkowity przydział musi być wystarczający, aby umożliwić podmiotom uczestnictwo w tej działalności importowej i zachęcać do zdrowej konkurencji;

[...]

(8) Kilkuletnie doświadczenie stosowania wspólnotowych uzgodnień dotyczących przywozu bananów wskazuje potrzebę uszczegółowienia kryteriów stosowanych wobec nowych podmiotów gospodarczych, aby uniknąć rejestracji zwykłych figurantów i przyznawania przydziału na fikcyjne lub spekulacyjne wnioski; w szczególności uzasadnione jest żądanie posiadania minimalnego doświadczenia w przywozie porównywalnych produktów – produktów świeżych objętych zakresem rozdziałów 7, 8 oraz, z zastrzeżeniem określonych warunków, 9 Nomenklatury scalonej; również w celu uniknięcia rozpatrywania wniosków o roczne przydziały na kontyngenty nieadekwatne do rzeczywistych możliwości podmiotów gospodarczych, którym nie prowadziłyby następnie do składania wniosków o wydanie pozwolenia na przywóz odpowiednich ilości, złożenie wniosku o roczny przydział powinno podlegać wymogowi przedstawienia zabezpieczenia tytułem otrzymania pozwolenia na przywóz [...];

[...]

(10) Należy ustanowić przepisy mające zastosowanie do rejestracji podmiotów gospodarczych oraz, w stosownych przypadkach, do ustalenia ich ilości referencyjnej lub rocznego przydziału, określić sposoby weryfikacji i kontroli, które są powierzone właściwym organom krajowym, oraz

sprecyzować konsekwencje wynikające z uchybień w spełnieniu pewnych obowiązków, w szczególności w zakresie rejestracji i oświadczeń do celów uzyskania ilości referencyjnych lub przydziałów z tytułu regulacji przywozowych;

[...]

(14) Należy określić warunki i skutki takiego przeniesienia pozwolenia, biorąc pod uwagę definicję kategorii podmiotów gospodarczych ustanowioną w niniejszym rozporządzeniu; ograniczenie przeniesienia pozwolenia lub wyciągu z pozwolenia na jednego nabywcę pozwoleń na rozwój stosunków handlowych między różnymi zarejestrowanymi podmiotami gospodarczymi; nie powinno się jednak zachęcać do sztucznych relacji handlowych, spekulacji lub zaburzeń normalnego handlu poprzez umożliwianie przeniesienia pozwolenia przez nowe podmioty gospodarcze na »tradycyjne« podmioty gospodarcze” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

8 Artykuł 2 tego rozporządzenia przewiduje, że kontyngenty taryfowe oraz tradycyjne banany z krajów AKP, o których jest mowa, odpowiednio, w art. 18 ust. 1 i 2 oraz art. 16 rozporządzenia nr 404/93, są udostępnione w 92% dla tradycyjnych podmiotów gospodarczych, zdefiniowanych w art. 3 rozporządzenia nr 2362/98, a w 8% dla nowych podmiotów gospodarczych, zdefiniowanych w art. 7 owego rozporządzenia.

9 Zgodnie z art. 7 rozporządzenia nr 2362/98:

„Dla celów niniejszego rozporządzenia i w odniesieniu do przywozu w ramach kontyngentów taryfowych oraz tradycyjnych bananów AKP »nowy podmiot gospodarczy« oznacza podmiot gospodarczy mający w chwili rejestracji siedzibę w [Unii], który spełnia łącznie następujące wymogi:

a) wykonywał działalność handlową jako importer w sektorze świeżych owoców i warzyw zaliczanych do działów 7 i 8, a także towarów zaliczanych do działu 9 nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz wspólnej taryfy celnej, jeżeli dokonywał on również na własny rachunek i jako podmiot niezależny przywozu wymienionych wyżej towarów zaliczanych do działów 7 i 8 w jednym z trzech lat bezpośrednio poprzedzających rok, w odniesieniu do którego wnosi się o rejestrację, oraz

b) na podstawie tej działalności dokonał przywozów o zgłoszonej wartości celnej co najmniej 400 000 [EUR] w okresie określonym w lit. a)”.

10 Artykuł 8 ust. 4 akapit pierwszy tego rozporządzenia stanowi:

„W celu przedłużenia rejestracji podmioty gospodarcze muszą dostarczyć właściwym władzom dowód, że dokonały przywozu na własny rachunek w wysokości co najmniej 50% przyznanej im ilości na bieżący rok”.

11 Artykuł 11 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie zgodności z przepisami niniejszej sekcji.

W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty gospodarcze prowadziły aktywną działalność handlową w [Unii] na własny rachunek jako importerzy w sektorze określonym w art. 7 i jako niezależne ekonomiczne jednostki w dziedzinie zarządzania, personelu i prowadzonej działalności. W przypadku uzasadnionych podejrzeń o niedopełnienie tych warunków wnioski o rejestrację i wnioski o roczne przydziały są akceptowane jedynie na podstawie dostarczenia przez podmiot gospodarczy właściwym władzom krajowym satysfakcjonującego dowodu spełnienia tych warunków”.

- 12 Zasady wydawania pozwoleń na przywóz zostały uregulowane w art. 14–22 tego rozporządzenia. Artykuł 21 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Prawa wynikające z pozwoleń na przywóz wydanych na mocy niniejszego tytułu można przenieść na warunkach przewidzianych w art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 3719/88 [z dnia 16 listopada 1988 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu pozwoleń na wywóz i przywóz oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych (Dz.U. L 331, s. 1)] tylko na jeden podmiot-nabywcę, bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Prawa mogą być przenoszone:

- a) między tradycyjnymi podmiotami gospodarczymi zarejestrowanymi na mocy art. 5;
- b) przez tradycyjne podmioty gospodarcze na nowe podmioty gospodarcze zarejestrowane na mocy art. 8; oraz
- c) między nowymi podmiotami gospodarczymi.

Przeniesienie przez nowy podmiot gospodarczy praw na tradycyjny podmiot gospodarczy jest niedopuszczalne”.

Rozporządzenie nr 2988/95

- 13 Artykuł 4 rozporządzenia nr 2988/95 ma następujące brzmienie:

„1. Każda nieprawidłowość będzie pociągała za sobą z reguły cofnięcie bezprawnie uzyskanej korzyści:

- poprzez zobowiązanie do zapłaty lub zwrotu kwot pieniężnych należnych lub bezprawnie uzyskanych,
- poprzez całkowitą lub częściową utratę zabezpieczenia złożonego dla wniosku o przyznanie korzyści lub w momencie otrzymania zaliczki.

2. Stosowanie środków wymienionych w ust. 1 ogranicza się do wycofania uzyskanej korzyści, łącznie – jeśli to zostało przewidziane – z odsetkami, które mogą być ustalane w oparciu o stawkę ryczałtową.

3. Działania skierowane na pozyskanie korzyści w sposób sprzeczny z odpowiednimi celami prawa [Unii] mającymi zastosowanie w danym przypadku poprzez sztuczne stworzenie warunków w celu uzyskania tej korzyści prowadzą do nieprzyznania lub wycofania korzyści.

4. Środków przewidzianych w niniejszym artykule nie uznaje się za kary”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 14 W latach 1999–2000 operacje przywozu do Unii bananów pochodzących z krajów AKP i krajów trzecich niebędących krajami AKP zostały dokonane przez spółki mające status „nowych podmiotów gospodarczych” w rozumieniu art. 7 rozporządzenia nr 2362/98 oraz posiadające pozwolenia na przywóz „AGRIM”, konieczne w ramach kontyngentów taryfowych przewidzianych przez rozporządzenie nr 404/93. Na tej podstawie rozpatrywane przywozy skorzystały, w zależności od przypadku, z zerowej stawki celnej lub obniżonej stawki celnej w wysokości 75 EUR za tonę netto (zwanej dalej „taryfą preferencyjną”).

- 15 SIMBA, reprezentowana przez Rafaellę Orsero i Rafaella Orserę, jest spółką działającą zarówno na rynku przywozu bananów jako tradycyjny podmiot gospodarczy w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 2362/98, jak i na rynku dystrybucji bananów w Unii. Rico Italia, reprezentowana przez M. Misturellego, jest importerem zarejestrowanym jako nowy podmiot gospodarczy.
- 16 Kontrola podatkowa spółki SIMBA przeprowadzona przez Guardia di Finanza (policję ds. nadużyć finansowych) ujawniła istnienie praktyk handlowych, które mogą być zakwalifikowane jako nadużycia finansowe, pomiędzy spółką SIMBA, Rico Italia i nowymi podmiotami gospodarczymi, których dotyczy postępowanie główne.
- 17 Praktyki te miały na celu obejście przewidzianego w art. 21 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 2362/98 zakazu przenoszenia przez nowe podmioty gospodarcze praw wynikających z pozwoleń na przywóz na tradycyjne podmioty gospodarcze, a także umożliwienie spółce SIMBA nienależnego uzyskania taryfy preferencyjnej na przywóz bananów z wykorzystaniem pozwoleń na przywóz „AGRIM” uzyskanych przez nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy postępowanie główne.
- 18 Z postanowienia sądu odsyłającego wynika, że transakcje będące przedmiotem postępowania głównego odpowiadały następującemu schematowi:
  - w pierwszej kolejności SIMBA systematycznie sprzedawała spółce Rico Italia banany znajdujące się poza obszarem celnym Unii;
  - następnie Rico Italia odsprzedawała banany nowym podmiotom gospodarczym, których dotyczy postępowanie główne, posiadającym pozwolenia na przywóz konieczne dla uzyskania taryfy preferencyjnej;
  - z kolei nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy postępowanie główne, importowały banany do Unii, a następnie od razu po poddaniu ich odprawie celnej odsprzedawały je spółce Rico Italia; oraz
  - ostatecznie Rico Italia odsprzedawała banany spółce SIMBA.
- 19 Przeciwno przedstawicielom spółek SIMBA, Rico Italia i nowym podmiotom gospodarczym, których dotyczy postępowanie główne, zostały wszczęte postępowania karne za kierowanie przemytem celnym i składanie fałszywych oświadczeń. Ministero dell'economia e delle finanze, l'Agenzia delle dogane i Komisja zostały powodami cywilnymi w tych postępowaniach.
- 20 W pierwszej instancji Tribunale di Verona (sąd w Weronie, Włochy) uznał przedstawiciela Rico Italia za winnego zarzucanych mu czynów i orzekając o roszczeniach cywilnych nakazał mu wypłacenie powodom cywilnym odszkodowań za poniesione przez nich szkody oraz zapłatę zabezpieczenia na rzecz Ministero dell'economia e delle finanze, jak również Agenzia delle dogane. Sąd ten uniewinnił pozostałych oskarżonych.
- 21 Rozpatrując, czy czyny zarzucane przedstawicielowi Rico Italia uległy przedawnieniu, Corte d'Appello di Venezia (sąd apelacyjny w Wenecji, Włochy) orzekł o umorzeniu postępowania karnego, ale utrzymał orzeczenie sądu pierwszej instancji w kwestii dotyczącej roszczeń cywilnych. Sąd ten potwierdził również orzeczone w pierwszej instancji uniewinnienie nowych podmiotów gospodarczych, których dotyczy postępowanie główne, z tego powodu, że, odmiennie niż Rico Italia, wykonywali oni działalność w sektorze importu świeżych owoców i warzyw oraz spełniali warunki wymagane dla uznania ich za nowe podmioty gospodarcze w rozumieniu rozporządzenia nr 2362/98.

22 W wyniku skargi kasacyjnej od wyroku Corte d'Appello di Venezia złożonej przez powodów cywilnych Corte suprema di cassazione (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy art. 11 rozporządzenia (WE) nr 2362/98, który nakłada na państwa członkowskie obowiązek upewnienia się, że podmioty gospodarcze prowadzą działalność przywózową na własny rachunek jako jednostka gospodarcza niezależna pod względem zarządzania, personelu i funkcjonowania, powinien być interpretowany w ten sposób, że z przyznanych ulg celnych jest wyłączona wszelka działalność prowadzona na rachunek tradycyjnego podmiotu gospodarczego, jeżeli działalność ta jest wykonywana przez podmioty, które tylko formalnie spełniają wymogi przewidziane dla »nowych podmiotów gospodarczych« w tym rozporządzeniu?
- 2) Czy rozporządzenie (WE) nr 2362/98 zezwala tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu sprzedawać banany pochodzące spoza Unii nowemu podmiotowi gospodarczemu i uzgodnić z nim, że wprowadzi banany na obszar Unii z zastosowaniem obniżonej stawki należności celnych i odsprzeda je temu samemu tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu po cenie uzgodnionej przed całą transakcją, nie ponosząc rzeczywistego ryzyka przedsiębiorczego i nie zapewniając organizacji środków dla takiej transakcji?
- 3) Czy porozumienie, o którym mowa w pytaniu drugim, stanowi naruszenie zakazu przenoszenia praw nowych podmiotów gospodarczych na tradycyjne podmioty gospodarcze przewidzianego w art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2362/98, w związku z czym dokonane przeniesienie jest nieskuteczne i należności celne pozostają należne w pełnej, a nie w obniżonej wysokości zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2988/95?”.

W sprawie wniosku o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania

- 23 Ustny etap postępowania został zamknięty w dniu 5 lutego 2015 r., po przedstawieniu opinii przez rzecznik generalną.
- 24 W piśmie z dnia 19 marca 2015 r., które wpłynęło do Trybunału tego samego dnia, M. Surian wniósł do Trybunału z jednej strony o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania, a z drugiej strony by Trybunał zwrócił się do Corte suprema di cassazione o wyjaśnienie okoliczności faktycznych sporu, które sąd ten opisał w postanowieniu odsyłającym. Podobny wniosek został sporządzony przez Rafaellę i Rafaella Orserów, jak również przez E. Palombini, odpowiednio w pismach z dnia 20 i 26 marca 2015 r., które wpłynęły do Trybunału w tych samych dniach.
- 25 Na poparcie swoich żądań strony postępowania głównego podnoszą zasadniczo, co również utrzymywały w swoich pisemnych uwagach złożonych przed Trybunałem oraz podczas rozprawy, że pewne okoliczności faktyczne przedstawione w postanowieniu odsyłającym nie odpowiadają okolicznościom ustalonym w postępowaniu w pierwszej instancji i w postępowaniu odwoławczym. Wspomniane strony utrzymują, że opinia przedstawiona przez rzecznik generalną opiera się w rezultacie na niewłaściwych okolicznościach faktycznych związanych z niedokładną treścią tego postanowienia.
- 26 W tym względzie należy zauważyć, iż Trybunał, zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania, może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między stronami lub podmiotami określonymi w art. 23 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

- 27 W niniejszej sprawie Trybunał, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, uważa, że dysponuje wszystkimi informacjami niezbędnymi, by odpowiedzieć na zadane pytania, oraz że informacje te były przedmiotem dyskusji między stronami.
- 28 Trybunał uważa również, że nie ma potrzeby zwracania się o wyjaśnienia do Corte suprema di cassazione.
- 29 W związku z tym wnioski M. Suriana, R. i R. Orserów oraz E. Palombini muszą zostać oddalone.

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 30 Należy stwierdzić, że okoliczności faktyczne sporu rozpatrywanego w postępowaniu głównym są kwestionowane przez nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy to postępowanie, co wynika zarówno z ich uwag pisemnych złożonych przed Trybunałem, jak i z dyskusji mających miejsce podczas rozprawy przed nim. Kwestionowane są w szczególności założenia faktyczne stanowiące dla sądu odsyłającego podstawę jego pytań, które to założenia zdaniem tych podmiotów gospodarczych nie odpowiadają stanowi faktycznemu ustalonymu przez sądy orzekające co do istoty sprawy.
- 31 W tych okolicznościach nowi importerzy podtrzymują, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest niedopuszczalny.
- 32 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału pytania dotyczące wykładni prawa Unii, z którymi zwrócił się do niego sąd krajowy w ramach stanu prawnego i faktycznego, za którego ustalenie jest on odpowiedzialny – prawidłowość którego to ustalenia nie podlega ocenie Trybunału – korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia, o które wnioskował sąd krajowy, jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą się zwrócono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje elementami stanu faktycznego lub prawnego, które są konieczne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedstawione mu pytania (zob. w szczególności wyrok Gentil 48 i Comercial Hosteler de Grandes Vinos, C-604/11, EU:C:2013:344, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 33 Należy zaś stwierdzić, że nie ma to miejsca w niniejszym przypadku.
- 34 Z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika bowiem, że wykładania przepisów rozporządzenia nr 2362/98, a w szczególności art. 7, 11 i 21 tego rozporządzenia, jest konieczna do rozwiązania sporu, którego dotyczy postępowanie główne, a zwłaszcza do ustalenia, czy transakcje będące przedmiotem postępowania głównego są praktyką stanowiącą nadużycie w świetle prawa Unii. W tym względzie skarga kasacyjna złożona przed Corte suprema di cassazione dotyczy zasadności wykładni tych artykułów dokonanej przez Corte d'appello di Venezia.
- 35 Ponadto należy również przypomnieć, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 267 TFUE, Trybunał nie rozstrzyga sporu w zakresie stanu faktycznego. Spór ten, jak i wszelkie oceny okoliczności faktycznych w sprawie, należy do właściwości sądu krajowego (wyrok CEPSA, C-279/06, EU:C:2008:485, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 36 Z powyższego wynika, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytania pierwszego

- 37 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach ustanowionej w art. 267 WE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał musi w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania (zob. w szczególności wyrok *Douane Advies Bureau Rietveld*, C-541/13, EU:C:2014:2270, pkt 18 i przytoczone orzecznictwo).
- 38 W tym zakresie Trybunał może wyprowadzić z całości informacji przedstawionych mu przez sąd odsyłający, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, te aspekty prawa Unii, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (zob. podobnie wyrok *eco cosmetics i Raiffeisenbank St. Georgen*, C-119/13 i C-120/13, EU:C:2014:2144, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 39 W niniejszej sprawie, choć zadane pytanie dotyczy wykładni art. 11 rozporządzenia nr 2362/98, z pełnego brzmienia tego pytania, jak również z informacji udzielonych przez sąd krajowy w postanowieniu odsyłającym wynika, że sąd ten zmierza w rzeczywistości do zapytania o warunek przewidziany w art. 7 lit. a) w związku z art. 11 tego rozporządzenia, według którego „nowy” podmiot gospodarczy musi prowadzić swoją działalność przywózową „na własny rachunek i jako podmiot niezależny”.
- 40 Chociaż bowiem w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym bezsporne jest, że nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy postępowanie główne, spełniły ten warunek podczas rejestracji, to sąd krajowy próbuje ustalić, czy z powodu ich udziału w transakcjach będących przedmiotem postępowania głównego można uznać, że podmioty te prowadziły działalność przywózową bananów zgodnie z wymogami tego rozporządzenia.
- 41 W związku z tym pierwsze pytanie prejudycjalne należy rozumieć w ten sposób, że ono dotyczy tego, czy art. 7 lit. a) rozporządzenia nr 2362/98 w związku z art. 11 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, iż warunek, według którego jednostka gospodarcza musi prowadzić działalność handlową jako importer „na własny rachunek i jako podmiot niezależny”, dotyczy wyłącznie rejestracji tej jednostki gospodarczej jako „nowego” podmiotu gospodarczego w rozumieniu tego przepisu, czy też spełnienie tego warunku jest również wymagane dla zachowania tego statusu w celu przywozu bananów w ramach kontyngentów taryfowych przewidzianych przez rozporządzenie nr 404/93.
- 42 Należy na wstępie zaznaczyć, że w kwestii przywozu bananów do Unii rozporządzenie nr 404/93 ustanawia system wymiany z krajami trzecimi oparty w szczególności na kontyngentach taryfowych przewidzianych w art. 18 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia.
- 43 Te kontyngenty taryfowe są zarządzane na podstawie art. 19 ust. 1 owego rozporządzenia zgodnie z metodą „tradycyjni/nowi”, opartą na uwzględnianiu tradycyjnych przepływów handlowych, mimo że – jak zostało wskazane w motywie trzynastym tego samego rozporządzenia – dostępna ilość jest zarezerwowana dla nowych podmiotów gospodarczych, które ostatnio podjęły działalność handlową lub zamierzają podjąć działalność handlową w tym sektorze.
- 44 Z tej perspektywy art. 2 rozporządzenia nr 2362/98 przewiduje podział ilości dostępnych bananów w ramach omawianych kontyngentów taryfowych pomiędzy tradycyjne i nowe podmioty gospodarcze. Z motywu 6 wynika, że podział ten ma na celu umożliwienie nowym podmiotom uczestnictwa w imporcie bananów i zachęcanie do zdrowej konkurencji.
- 45 Rozporządzenie nr 2362/98 poddaje zatem udział podmiotów gospodarczych w kontyngentach taryfowych pewnym szczególnym warunkom, w ten sposób, by podział wspomniany w poprzednim punkcie niniejszego wyroku został zachowany.

- 46 Wśród tych warunków znajdują się te przewidziane w art. 7 tego rozporządzenia, dotyczące uzyskania statusu „nowego podmiotu gospodarczego”. Zgodnie z tym artykułem przez „nowy podmiot gospodarczy” rozumie się podmiot gospodarczy mający w chwili rejestracji siedzibę we Wspólnocie, który w szczególności wykonywał działalność handlową jako importer w sektorze świeżych owoców i warzyw zaliczanych do działów 7 i 8 wspólnej taryfy celnej i dokonywał na własny rachunek i jako podmiot niezależny ich przywozu w jednym z trzech lat bezpośrednio poprzedzających rok, w odniesieniu do którego wnosi się o rejestrację.
- 47 Chociaż brzmienie art. 7 wskazuje, że dla uzyskania statusu nowego podmiotu gospodarczego importer musi „w czasie [swej] rejestracji” spełniać warunki przewidziane w tym artykule, to z tego samego artykułu wynika, że ten status jest nabywany „w odniesieniu do przywozu w ramach kontyngentów taryfowych”.
- 48 Tak więc w świetle celu, jaki ma podział kontyngentów taryfowych, i w celu utrzymania zdrowej konkurencji na rynku importu bananów, który został przypomniany w pkt 44 niniejszego wyroku, warunek, według którego działalność nowego podmiotu gospodarczego musi być wykonywana „na własny rachunek i jako podmiot niezależny”, nie może być interpretowany w taki sposób, że ogranicza się on wyłącznie do działalności, którą podmiot ten prowadził w okresie poprzedzającym jego rejestrację, ale dotyczy on także okresu późniejszego.
- 49 Podział kontyngentów taryfowych pomiędzy tradycyjne i nowe podmioty gospodarcze powoduje, że prawdziwe nowe podmioty gospodarcze wchodzi na rynek i rozwijają w pełni swoją działalność (zob. podobnie wyrok Di Lenardo i Dilexport, C-37/02 i C-38/02, EU:C:2004:443, pkt 84–87). W tym względzie, jak wynika z motywu 8 rozporządzenia nr 2362/98, ustalone kryteria dotyczące dopuszczalności nowych podmiotów gospodarczych mają na celu uniknięcie rejestracji w ramach zarządzania kontyngentami taryfowymi czysto fikcyjnych podmiotów, a tym samym zwalczanie spekulacyjnych lub sztucznych praktyk.
- 50 Warunek związany z autonomią działalności gospodarczej nowych podmiotów, o której mowa w art. 7 lit. a) rozporządzenia nr 2362/98, ma zatem na celu uniknięcie tego, by tradycyjny podmiot gospodarczy będący już beneficjentem części kontyngentów taryfowych mógł zapewnić sobie za pośrednictwem innego podmiotu gospodarczego część kontyngentów taryfowych zarezerwowanych dla nowych podmiotów gospodarczych.
- 51 Oznacza to, że warunek ten musi być interpretowany w ten sposób, iż obejmuje on również działalność polegającą na przywozie bananów wykonywaną przez nowe podmioty gospodarcze w ramach kontyngentów taryfowych. Ta wykładnia znajduje poza tym oparcie w kontekście, w jaki wpisuje się art. 7 lit. a) rozporządzenia nr 2362/98.
- 52 Po pierwsze, art. 8 ust. 4 owego rozporządzenia przewiduje bowiem, że w celu przedłużenia rejestracji podmioty te muszą dostarczyć właściwym władzom dowód, że dokonały na własny rachunek przywozu w wysokości co najmniej 50% przyznanej im w sposób indywidualny ilości na dany rok. Jak zaznaczyła rzeczniczka generalna w pkt 64 opinii, warunek ten nakłada na podmioty gospodarcze wymóg minimalnego wykorzystania rocznego przydziału, który został im przyznany, aby zapewnić ich rzeczywisty udział w rynku przywozu bananów, zwiększając tym samym ich konkurencyjność.
- 53 Po drugie, zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 2362/98 państwa członkowskie muszą zapewnić, aby nowe podmioty gospodarcze wykonywały działalność polegającą na przywozie towarów do Unii na własny rachunek jako niezależne jednostki gospodarcze, a w razie wątpliwości, czy warunek powyższy został spełniony, dany importer – w celu uznania dopuszczalności jego wniosku i wykazania niezależności pod względem zarządzania – obowiązany jest przedstawić właściwym władzom krajowym dowody zakwalifikowane przez nie jako „wystarczające” (zob. podobnie wyrok Di Lenardo i Dilexport, C-37/02 i C-38/02, EU:C:2004:443, pkt 86).

54 Wobec tego w świetle wszystkich powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, iż art. 7 lit. a) rozporządzenia nr 2362/98 w związku z art. 11 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że warunek, według którego jednostka gospodarcza musi prowadzić działalność handlową jako importer „na własny rachunek i jako podmiot niezależny”, jest wymagany nie tylko dla rejestracji tej jednostki gospodarczej jako „nowego” podmiotu gospodarczego w rozumieniu tego przepisu, ale również dla zachowania tego statusu w celu przywozu bananów w ramach kontyngentów taryfowych przewidzianych przez rozporządzenie nr 404/93.

W przedmiocie pytania drugiego oraz części pierwszej pytania trzeciego

55 Poprzez pytanie drugie i pierwszą część pytania trzeciego, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98 należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie transakcjom takim jak te będące przedmiotem postępowania głównego, w których nowy podmiot gospodarczy kupuje towar przed jego przywozem do Unii od tradycyjnego podmiotu gospodarczego, za pośrednictwem innego podmiotu gospodarczego zarejestrowanego jako nowy, a następnie po przywiezieniu tego towaru do Unii odsprzedaje go temu tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu poprzez tego samego pośrednika.

56 Zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98 przenoszenie praw wynikających z pozwoleń na przywóz wydanych zgodnie z tym rozporządzeniem nie jest dozwolone, jeżeli zostało ono dokonane przez nowy podmiot gospodarczy na rzecz tradycyjnego podmiotu gospodarczego.

57 Bezsporne jest, że w ramach transakcji będących przedmiotem postępowania głównego w braku przeniesienia pozwoleń „AGRIM” lub praw wynikających z takich pozwoleń przez nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy postępowanie główne, na spółkę SIMBA – tradycyjny podmiot gospodarczy, art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98 nie ma co do zasady zastosowania.

58 Jednakże w kwestii transakcji przywozu do Unii w istocie porównywalnych z tymi będącymi przedmiotem postępowania głównego Trybunał orzekł w wyroku SICES i in. (C-155/13, EU:C:2014:145, pkt 40), że o ile art. 6 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 341/2007 z dnia 29 marca 2007 r. otwierającego i ustanawiającego zarządzanie kontyngentami taryfowymi i wprowadzającego system pozwoleń na przywóz i świadectw pochodzenia czosnku i niektórych innych produktów rolniczych przywożonych z krajów trzecich (Dz.U. L 90, s. 12), który przewiduje zakaz przenoszenia praw wynikających z pozwolenia na przywóz, co do zasady nie stoi na przeszkodzie takim transakcjom, o tyle stanowią one nadużycie prawa, jeżeli zostały sztucznie skonstruowane głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej.

59 Tak więc, podobnie jak rzecznik generalna przedstawiła to w pkt 95 opinii, rozwiązanie przyjęte w wyroku SICES i in. (C-155/13, EU:C:2014:145) może znaleźć zastosowanie w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym.

60 W tej kwestii należy sprecyzować, że jakkolwiek orzekając w przedmiocie odesłania prejudycjalnego Trybunał może w razie potrzeby dostarczyć wskazówek stanowiących pomoc dla sądu krajowego w dokonywanej przez niego interpretacji, to do sądu krajowego należy ustalenie, czy w postępowaniu głównym zostały spełnione przesłanki wystąpienia nadużycia. W tym kontekście należy wyjaśnić, że ustalenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga od sądu odsyłającego uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym transakcji handlowych poprzedzających sporny przywóz i następujących po nim (wyrok SICES i in., C-155/13, EU:C:2014:145, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

61 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału dowód w zakresie praktyki stanowiącej nadużycie wymaga z jednej strony zaistnienia ogółu obiektywnych okoliczności, z których wynika, że pomimo formalnego poszanowania przesłanek przewidzianych w uregulowaniach wspólnotowych cel realizowany przez te

uregulowania nie został osiągnięty, a z drugiej strony wystąpienia subiektywnego elementu woli uzyskania korzyści wynikającej z uregulowań wspólnotowych poprzez sztuczne stworzenie wymaganych dla jej uzyskania przesłanek (zob. w szczególności wyroki Eichsfelder Schlachtbetrieb, C-515/03, EU:C:2005:491, pkt 39, jak również podobnie SICES i in., C-155/13, EU:C:2014:145, pkt 31–33).

- 62 Po pierwsze, co się tyczy celu, do którego dąży rozporządzenie nr 2362/98, jak przypomniano w pkt 44 niniejszego wyroku, zmierza ono za pośrednictwem przydziału kontyngentów taryfowych do umożliwienia tym, którzy są prawdziwymi nowymi podmiotami gospodarczymi, rozwinięcia działalności na rynku przywozu bananów, aby wspierać zdrową konkurencję na tym rynku. W tym kontekście z motywu 14 omawianego rozporządzenia wynika, że przewidziany w art. 21 ust. 2 akapit drugi tego samego rozporządzenia zakaz przenoszenia praw przez nowe podmioty gospodarcze na tradycyjne podmioty gospodarcze ma na celu uniknięcie sztucznego handlu, spekulacji pomiędzy tymi podmiotami gospodarczymi lub zaburzeń normalnych stosunków handlowych na rynku przywozu bananów.
- 63 W związku z tym należy stwierdzić, że cel, do którego zmierza uregulowanie unijne, nie zostanie osiągnięty, jeśli następujące po sobie transakcje zakupu, przywozu i odsprzedaży bananów – takie jakie były przedmiotem postępowania głównego – pomimo że są one ważne pod względem prawnym, gdy oceniać je indywidualnie, w całości odpowiadają faktycznie zakazanemu przeniesieniu pozwoleń na przywóz lub praw wynikających z takich pozwoleń przez nowy podmiot gospodarczy na tradycyjny podmiot gospodarczy i pozwalają temu ostatniemu rozszerzyć swój wpływ poza zarezerwowaną dla niego część kontyngentu taryfowego na przywóz do Unii bananów w ramach taryfy preferencyjnej.
- 64 Po drugie, w kwestii przyczyn tych transakcji należy również ustalić dla udowodnienia nadużycia, że kluczowym celem tych transakcji było umożliwienie tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu SIMBA przywozu jego własnych bananów po taryfie preferencyjnej w ramach części kontyngentów taryfowych zarezerwowanych dla nowych podmiotów gospodarczych.
- 65 W tej sytuacji, jak stwierdził Trybunał w wyroku SICES i in. (C-155/13, EU:C:2014:145, pkt 37–39), aby można było uznać, że transakcje takie jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym mają za główny cel przyznanie nabywcy z Unii nienależnej korzyści, konieczne jest wystąpienie u importerów zamiaru przyznania takiej korzyści rzeczonemu nabywcy oraz brak jakiegokolwiek gospodarczego i handlowego uzasadnienia takich transakcji dla tych importerów, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego. Chociażby nawet takie transakcje były uzasadnione wolą skorzystania przez nabywcę z preferencyjnej stawki celnej i nawet jeśli zainteresowani importerzy mają tego świadomość, nie można z góry uznać, że transakcje takie są pozbawione dla tych importerów uzasadnienia gospodarczego. Nie można jednak wykluczyć, że w niektórych okolicznościach transakcje takie zostały skonstruowane sztucznie, głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej.
- 66 W przypadku transakcji będących przedmiotem postępowania głównego ich sztuczny charakter można ustalić w szczególności w świetle istnienia przesłanek wskazujących na to, że rola nowych podmiotów gospodarczych, których dotyczy postępowanie główne, jest w owych transakcjach w rzeczywistości ograniczona do roli zwykłych figurantów działających na korzyść spółki SIMBA. W świetle rozważań przedstawionych w odpowiedzi na pytanie pierwsze ta ocena zawiera również weryfikację tego, czy wnosząc o rejestrację jako nowego podmiotu gospodarczego w celu uzyskania pozwoleń „AGRIM”, te podmioty gospodarcze dążą jedynie do podjęcia się przewozu bananów do Unii po taryfie preferencyjnej na rachunek tradycyjnego podmiotu gospodarczego SIMBA.
- 67 W tym względzie sąd odsyłający może uwzględnić powiązania natury prawnej, ekonomicznej lub personalnej pomiędzy stronami tych transakcji (wyrok Part Service, C-425/06, EU:C:2008:108, pkt 62) oraz opierając się na przesłankach zawartych w pkt 39 wyroku SICES i in. (C-155/13, EU:C:2014:145), wziąć pod uwagę w szczególności fakt, że nowy podmiot gospodarczy będący właścicielem pozwoleń „AGRIM” nie ponosi żadnego ryzyka handlowego w ramach transakcji będących przedmiotem

postępowania głównego, gdyż w rzeczywistości ciąży ono na nabywcy w Unii, będącym również tradycyjnym importerem, lub fakt, że w świetle cen sprzedaży i odsprzedaży danego towaru marża zysku nowych podmiotów gospodarczych okazała się minimalna.

- 68 Jednak, jak w uwagach pisemnych złożonych przed Trybunałem podniosły nowe podmioty gospodarcze, których dotyczy postępowanie główne, należy sprecyzować, że w świetle specyfiki rynku przywozu bananów fakt, iż te podmioty gospodarcze posiadają właściwą infrastrukturę pozwalającą im magazynować i transportować importowane banany, nie może być decydujący dla ustalenia sztucznego charakteru transakcji będących przedmiotem postępowania głównego. Wymóg posiadania takiej infrastruktury przez nowe podmioty gospodarcze sprzeciwiałby się bowiem celowi rozporządzenia nr 2362/98, którym jest umożliwienie nowym podmiotom gospodarczym udziału w rynku przywozu bananów.
- 69 Ponadto, jak podnosi Komisja w swoich uwagach, sztuczny charakter transakcji będących przedmiotem postępowania głównego może również wynikać z systematycznego udziału jednej spółki pośredniczącej w tych transakcjach, mianowicie Rico Italia, zarejestrowanej jako nowy podmiot gospodarczy, jeśli zostanie ustalone, że jedynym celem tego udziału było ukrycie powiązań pomiędzy tradycyjnym podmiotem gospodarczym, takim jak SIMBA, a nowymi podmiotami gospodarczymi, takimi jak te, których dotyczy postępowanie główne, celem uniknięcia zastosowania art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98.
- 70 W związku z tym na pytanie drugie i na pierwszą część pytania trzeciego należy odpowiedzieć, że art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98 należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie transakcjom takim jak te będące przedmiotem postępowania głównego, w których nowy podmiot gospodarczy kupuje towar przed jego przywozem do Unii od tradycyjnego podmiotu gospodarczego za pośrednictwem innego podmiotu gospodarczego zarejestrowanego jako nowy, a następnie po przywiezieniu tego towaru do Unii odsprzedaje go temu tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu poprzez tego samego pośrednika, gdy transakcje te stanowią nadużycie, co powinien ustalić sąd odsyłający.

W przedmiocie drugiej części pytania trzeciego

- 71 Poprzez drugą część pytania trzeciego sąd odsyłający zastanawia się nad konsekwencjami, jakie ma ustalenie nadużycia, zakładając, że zostanie stwierdzone istnienie takiej praktyki w postępowaniu głównym.
- 72 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2988/95 stanowi, że „działania skierowane na pozyskanie korzyści w sposób sprzeczny z odpowiednimi celami prawa [Unii] mającymi zastosowanie w danym przypadku poprzez sztuczne stworzenie warunków w celu uzyskania tej korzyści prowadzą do nieprzyznania lub wycofania korzyści”.
- 73 Obowiązek zwrotu nienależnej korzyści uzyskanej poprzez praktykę będącą naruszeniem prawa jest nie sankcją, lecz jedynie konsekwencją ustalenia, że warunki wymagane dla uzyskania korzyści wynikającej z przepisów Unii zostały stworzone w sposób sztuczny, co powoduje uznanie przyznanej korzyści za nienależną i w konsekwencji uzasadnia obowiązek jej zwrotu (zob. wyrok w sprawie Pometon, C-158/08, EU:C:2009:349, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 74 Z powyższego wynika, iż transakcje, których dokonanie stanowi nadużycie, powinny zostać przez sąd odsyłający przededefiniowane w taki sposób, aby odtworzyć sytuację, która miałaby miejsce, gdyby nie dokonano transakcji stanowiących nadużycie (zob. analogicznie wyrok Halifax i in., C-255/02, EU:C:2006:121, pkt 94).

- 75 Podmiot gospodarczy, który w sposób sztuczny znalazł się w sytuacji umożliwiającej mu nienależne skorzystanie z preferencyjnych taryf na przywóz bananów, jest zobowiązany uiścić należności celne za dane produkty niezależnie od sankcji administracyjnych, cywilnoprawnych lub karnoprawnych przewidzianych w przepisach prawa krajowego (zob. analogicznie wyrok Christodoulou i in., C-116/12, EU:C:2013:825, pkt 68).
- 76 Na drugą część pytania trzeciego należy zatem odpowiedzieć, że art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2988/95 należy interpretować w ten sposób, iż w takich okolicznościach jak te, które były przedmiotem postępowania głównego, stwierdzenie nadużycia powoduje, że importer, który w sposób sztuczny znalazł się w sytuacji umożliwiającej mu nienależne skorzystanie z preferencyjnych taryf na przywóz bananów, jest zobowiązany uiścić należności celne za dane produkty niezależnie od sankcji administracyjnych, cywilnoprawnych lub karnoprawnych przewidzianych w przepisach prawa krajowego.

W przedmiocie kosztów

- 77 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł 7 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 2362/98 z dnia 28 października 1998 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 404/93 w odniesieniu do przywozów bananów do Wspólnoty, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1632/2000 z dnia 25 lipca 2000 r., w związku z art. 11 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że warunek, według którego jednostka gospodarcza musi prowadzić działalność handlową jako importer „na własny rachunek i jako podmiot niezależny”, jest wymagany nie tylko dla rejestracji tej jednostki gospodarczej jako „nowego” podmiotu gospodarczego w rozumieniu tego przepisu, ale również dla zachowania tego statusu w celu przywozu bananów w ramach kontyngentów taryfowych przewidzianych przez rozporządzenie Rady (EWG) nr 404/93 z dnia 13 lutego 1993 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku bananów, zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającym i uchylającym niektóre rozporządzenia.**
- 2) **Artykuł 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98, z późniejszymi zmianami, należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie transakcjom takim jak te będące przedmiotem postępowania głównego, w których nowy podmiot gospodarczy kupuje towar przed jego przywozem do Unii od tradycyjnego podmiotu gospodarczego za pośrednictwem innego podmiotu gospodarczego zarejestrowanego jako nowy, a następnie po przywiezieniu tego towaru do Unii odsprzedaje go temu tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu poprzez tego samego pośrednika, gdy transakcje te stanowią nadużycie, co powinien ustalić sąd odsyłający.**
- 3) **Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich należy interpretować w ten sposób, iż w takich okolicznościach jak te, które były przedmiotem postępowania głównego, stwierdzenie nadużycia powoduje, że importer, który w sposób sztuczny znalazł się w sytuacji umożliwiającej mu nienależne skorzystanie z preferencyjnych taryf na przywóz**

bananów, jest zobowiązany uiścić należności celne za dane produkty niezależnie od sankcji administracyjnych, cywilnoprawnych lub karnoprawnych przewidzianych w przepisach prawa krajowego.

Podpisy